

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
06-28556062

Behandeld door
H. Kückbal

Datum
10 december 2019

Onderwerp
Besteding innovatiebudget Zorg 2020

Geachte raadsleden,

In de programmabegroting 2019 is voor programma Zorg (Wmo en Jeugd) een innovatiebudget van 1,75 miljoen euro beschikbaar gesteld voor 2020. Dit budget is bedoeld om de doelen van het programma Zorg te kunnen realiseren. Binnen het programma zijn 8 (nieuwe) projecten geselecteerd die de transformatie van het sociaal domein de komende jaren een impuls geven. De projecten worden in de komende periode (2020-2022) verder uitgewerkt. Het innovatiebudget wordt hiervoor ingezet. Via deze raadsbrief willen we u hierover informeren.

Programma zorg

Als inwoner voel je je beter als je mee kunt doen. Daarvoor is een sterke sociale basis belangrijk. Partners en gemeente stimuleren dat inwoners hun kracht en hun talenten optimaal kunnen inzetten, om te voorkomen dat problemen verergeren of zwaardere voorzieningen nodig zijn. We zoeken daarbij naar een evenwicht tussen vrij toegankelijke, collectieve voorzieningen en maatwerk. Voor diegenen die het zelf niet meer redden is er goede, betrouwbare en betaalbare zorg beschikbaar. In het programma Zorg zijn deze ambities uitgewerkt. We willen goede zorg blijven bieden, de zorg in Almelo een kwaliteitsimpuls geven en tegelijk uitkomen met Rijksmiddelen. Deze ambities zijn vertaald in twee strategische hoofdpogingen:

- Meer Almeloërs functioneren zo zelfstandig mogelijk en ontwikkelen hun talenten.
- De gemeente Almelo is beter in staat haar taken in het sociaal domein uit te voeren.

Via programmatisch werken wordt invulling gegeven aan deze twee hoofdpogingen.

Maatregelenplan 1 en 2

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2019 is een meerjarig perspectief vastgesteld, met daarin forse taakstellingen voor het sociaal domein. Om deze taakstellingen te realiseren, zijn de maatregelenplannen 1 en 2 vastgesteld. In deze plannen zijn de maatregelen uitgewerkt die een bijdrage leveren aan het invullen van deze taakstellingen, om zo uit te komen met het Rijksbudget.

Investeren in innovatie

Naast het werken aan besparingsmaatregelen op de korte termijn, is het belangrijk om te zorgen dat het stelsel van zorg en ondersteuning in Almelo ook op de lange termijn maatschappelijk en financieel duurzaam is. De gemeente moet inspelen op trends als vergrijzing, langer thuis wonen en het stijgende beroep op de jeugdhulp. Daarom wil het college investeren in innovatie. Hiermee kan de stijging van de zorgvraag en de daarbij gemoeide kosten beperkt worden en kan de draagkracht in de stad worden versterkt. Samen met (keten)partners (welzijn, verenigingsleven, sport, zorgaanbieders) wil het college innovatieve- en preventieve initiatieven aanjagen en/of faciliteren. Het college gaat daarom vanaf 2020 aan een aantal innovatieprojecten uitvoering geven, die op hoofdlijnen richting geven aan de investeringen vanuit het programma Zorg. Deze projecten zullen voordat ze starten nader worden uitgewerkt en (indien van toepassing) worden voorzien van uitvoeringsplannen en business cases.

Nieuwe projecten

In de tabel hieronder vindt u een overzicht van de nieuwe projecten, waarmee het college de doelen in het programma Zorg in 2020 en verder wil realiseren. Dit zijn de investeringsrichtingen die op basis van gesprekken met partners (waaronder de reacties van subsidiepartners op de maatschappelijke vraag 2020) en de ervaringen met de nieuwe inkoop jeugd en Wmo het meest kansrijk geacht worden. Per project is aangegeven wat de beoogde effecten zijn. Vanwege de complexiteit van voorliggende vraagstukken, de lopende projecten die hun effectiviteit nog moeten bewijzen, het feit dat activiteiten uit 2019 van invloed zijn op de nieuw te ontwikkelen projecten voor 2020 én het gegeven dat de huidige beschikbare capaciteit beperkt is, moet er gefaseerd ingezet worden op de hieronder genoemde projecten. Op dit moment is het nog niet mogelijk om een exacte raming van kosten en opbrengsten te maken. Per project wordt gestart met het opstellen van een business case/projectplan met daarin een concreet resultaat, tijdsplanning en de verwachte financiële en maatschappelijke effecten.

Project	Toelichting en de verwachte opbrengsten en/of effecten	Benodigde middelen
1. Integrale preventieagenda (Programmalijn 1: Integrale preventie)	- Huidig preventief aanbod inzichtelijk maken waardoor slimme verbindingen en ontbrekende elementen zichtbaar worden als bouwsteen voor de integrale preventieagenda. - Zo nodig nieuwe initiatieven gericht op alle leefgebieden en mogelijke life-events (bv. echtscheiding) ontwikkelen. - Versterken van partnerschap in het voorliggend veld.	50
2. Voorliggende voorzieningen Wmo en Jeugd (Programmalijn 1: Integrale preventie)	- Uitbreiding van algemene vrij toegankelijke voorzieningen voor inwoners waarbij laagdrempeliger, nabijer ondersteuning wordt geboden; - Betreft o.a. een pilot met een alternatief voor maatwerkvoorziening dagbesteding (OMD) jeugd, voor die kinderen waar opvang/activiteiten op school, bij de sportvereniging of in de wijk (mits er enige extra begeleiding wordt georganiseerd) voldoende zijn om rust te bieden in het gezin en een fijne en stimulerende omgeving te bieden. Dit is prettiger en meer nabij voor de kinderen die het betreft (spelen met leeftijdgenootjes in de eigen omgeving) en uiteindelijk mogelijk ook goedkoper voor de gemeente. In ieder geval leidt dit tot investeringen in de lokale sociale infrastructuur die ten goede komen aan <i>alle</i> kinderen - Daarnaast lopen er diverse andere initiatieven op dit vlak, bijvoorbeeld met onderwijs-jeugd arrangementen op scholen (om de ondersteuning nabij, op school te organiseren), een persoonlijke netwerkcoach die helpt om eenzaamheid te bestrijden en een sociaal netwerk op te bouwen en dagstructurering vanuit wijk- en buurtkamers (als alternatief voor maatwerkvoorziening dagbesteding Wmo). - Vanuit het programma geven we deze initiatieven waar nodig een impuls, en zorgen we (bij positieve evaluatie) voor structurele inbedding hiervan en vertaling van de lessen en resultaten in de reguliere sturing, subsidiering en inkoop. Hiervoor gaan we ook in gesprek met bestaande aanbieders.	500
3. Wonen en Zorg (Programmalijn 1: Integrale preventie)	- Inspelen op toenemende vergrijzing met mobiliteitsproblemen, eenzaamheid en dementie onder zelfstandig wonende ouderen. Dit vraagt een bewustwordingsproces om mensen zich te laten voorbereiden op noodzakelijke aanpassingen van hun woningen en leefstijl. - Daarnaast werken we aan uitstroom vanuit Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. Opgave is om de beweging te maken van beschermd wonen naar een 'beschermd thuis' - zodat mensen zoveel mogelijk	100

	zelfstandig in een zo gewoon mogelijke woonomgeving kunnen wonen. Dit brengt risico's en uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld voor de sociale cohesie en veiligheid in wijken en buurten. Het is belangrijk om strategisch te sturen op deze woonopgave. - Door partners te ontwikkelen vastgoed kan worden ingezet om in te spelen op ontwikkelingen in het sociaal domein. Bijvoorbeeld door het gemengd wonen aan hofjes te stimuleren, waardoor er meer ontmoetingsmomenten zijn tussen jong en oud. - Ook kunnen aanpassingen in de fysieke en sociale omgeving samenredzaamheid faciliteren. - Meewerken aan de Omgevingsvisie en woonvisie zodat overwogen kan worden of nieuwe woon- zorg –vormen noodzakelijk zijn met inachtneming van de meetlat voor verzoeken tot vestiging woon- zorgaanbieders.	
4. Sturing en bekostiging (<i>Programmalijn 2: Intensiveren samenwerking ketenpartners</i>)	Samen met de (keten)partners, zorgaanbieders en andere partijen zoals het onderwijs en de zorgverzekeraar, willen we alternatieve bekostiging- en financieringsvormen verkennen. De verwachting is dat er kansen liggen om de zorg en ondersteuning efficiënter te organiseren als we de schotten tussen budgetten weghalen en kiezen voor een minder versnipperde financieringsvorm. Dit kan bijvoorbeeld in ouderenwooncomplexen, scholen of bepaalde buurten. We gaan de lessen verzamelen uit de eerdergenoemde pilots (o.a. dagstructurering). Dit kan betekenen dat we <i>voor specifieke onderdelen</i> van de ondersteuning uiteindelijk een voorstel doen om op een andere manier samen te werken met aanbieders (bijvoorbeeld meer obv. lumpsum financiering met algemene resultaatafspraken, in plaats van een puur cliëntvolgend systeem).	200
5. Onderzoek/quick-wins (<i>Programmalijn 3: Monitoring en Sturing</i>)	Aan de hand van maandelijkse monitoring van trends en ontwikkelingen en slimme analyses van de verzamelde gegevens, de quick wins aan het licht brengen. Op deze manier kunnen we tijdig en proactief inspelen op de veranderingen en nieuwe projecten/pilots/activiteiten ontwikkelen die gericht zijn op bijv. het terugdringen van indicaties, afschaling van zorg. Dit is een permanent proces.	150
6. Lobby (<i>Programmalijn 4: Lobby</i>)	- Wij blijven samen met de Regio, VNG en vergelijkbare gemeenten onderhandelen met het Rijk om te komen tot een toereikend macrobudget voor Wmo en Jeugd. Onderzoeken voor onderbouwing van standpunten, kunnen hier onderdeel van zijn. - We nemen actief deel aan de lobby voor een eerlijke verdeling van middelen bij de overdracht van nieuwe taken (zoals Wvvgz) en bij andere Rijksingrepen (bv door-decentralisatie Beschermd Wonen) die financiële gevolgen voor de gemeenten hebben.	50
7. Communicatie / voorlichten inwoners (<i>Programmalijn 1: Integrale preventie</i>)	We vragen van onze inwoners dat zij zich zelf goed voorbereiden op nieuwe ontwikkelingen en eventuele tegenslagen in het leven, dat zij hun kinderen opvoeden tot zelfredzame inwoners en dat zij omzien naar elkaar. Door goede voorlichting willen we deze transformatie in de samenleving naar meer samenredzaamheid en minder appèl op de overheid bevorderen.	50

8. Inkoop/subsidie (Programmalijn 2: Intensiveren samenwerking ketenpartners)	Periodiek moeten de voorzieningen op grond van de Wmo en de Jeugdwet opnieuw worden gecontracteerd. Met betrekking tot deze contractering van de voorzieningen is een grote diversiteit ontstaan aan vorm (inkoop of subsidie), voorwaarden en contractduur. Dit leidt vervolgens bij aanbieders en binnen de gemeentelijke organisatie tot meerwerk in de uitvoering. Als systeeminnovatie starten we een project om de verschillende contracteringen te harmoniseren. Hiermee willen we de administratieve lastendruk van aanbieders en gemeente terugbrengen waardoor meer middelen kunnen worden ingezet voor zorg. Dit is inclusief de mogelijke herbeoordelingen.	400
9. Nieuwe initiatieven	Bestemd voor nieuwe kleinschalige initiatieven	198
Totaal		1.698

Bedragen x € 1.000

Het college zal u in 2020 op de hoogte houden van het verloop van bovenstaande projecten en terugkoppeling geven over de opbrengsten ervan.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen